

РЕЦЕНЗИЯ

на представените трудове за участие в конкурс за академичната длъжност доцент по направление 4.3. Биологически науки (Приложна неврофизиология), обявен от ЮЗУ „Неофит Рилски” в ДВ бр. 64 от 05.08.2014 г.

Рецензент: проф. Васил Хараламбов Стамов – доктор на педагогическите науки (ш. 05.07.04)

Кандидат: гл. ас. Стоян Райков Везенков – доктор по невробиология (ш. 01.06.25)

Съз Заповед №2270 от 17.09.2014 г. на Ректора на ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград съм определен за член на Научно жури за провеждане на обявения конкурс в “ДВ” – бр. 64/ 05.08.2014 за редовен доцент по професионално направление 4.3. Биологически науки (Приложна неврофизиология). На заседанието на научното жури съм избран за рецензент по конкурса. Получих документите по конкурса и установих, че са спазени всички клаузи на ЗРАСРБ и съответните правилници. Ето защо пристъпвам към рецензиране трудовете по конкурса.

I. Кратки биографични данни за кандидата:

Гл. ас. д-р Стоян Везенков е роден на 17.09.1974 г. Завършва математическата гимназия в Благоевград през 1992 г. Следва в Биологическия факултет на СУ „Климент Охридски”. През 1997 г. завършва с магистърска степен по молекулярна биология. От ноември 1995 г. до юни 1998 г. учи външна търговия и международно право в УНСС. От юни 1998 г. до септември 2000 г. се обучава по специалност Лечебна гимнастика в НСА. В същото време е учител по биология (на немски език) в 7 СОУ-Благоевград. От септември 2000 г. до март 2001 г. е учител по биология (на немски език) в благоевградската математическа гимназия. През 2001 г. е научен сътрудник по молекулярна генетика в Södertörn Högskola към Университета в Стокхолм, Швеция. От януари 2002 г. до декември 2004 г. е асистент, научен сътрудник по невробиология в Георг-Август Университет – Гьотинген, ФР Германия. От април 2006 г. е главен асистент по Физиология на животните и човека (Неврофизиология) в катедра Логопедия на Философски Факултет, впоследствие на Факултет Обществено Здраве и Спорт – ЮЗУ „Неофит Рилски”. Владее немски език (Ниво С1), английски език (ниво С1,2, В2), руски език (ниво В2). През 2005 г. е утвърден от ВАК към МС на РБ ОН – степен „доктор” по научната специалност 01.06.25 Невробиология.

II. Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата:

Гл. ас. д-р Стоян Везенков участва в конкурса с 39 публикации (всички след присъждане на докторската степен). В обобщен вид те са представени в таблица 1.

№	Видове публикации	На български език		На чужди езици		Общо
		Самостоятелни	В съавторство	Самостоятелни	В съавторство	
1.	Монографии	2	1	-	-	3
2.	Учебници и методологически пособия	1	1	-	-	2
3.	Статии в списания	5	2	4	2	13
4.	Статии в сборници	5	7	4	5	21
	Всичко	13	11	8	7	39

Всички публикации са обект на рецензиране. Самостоятелните са 21, а в съавторство – 18. Съавторските публикации са в научната област на кандидата и е очевидна водещата му роля в тях. Само една книга в съавторство е извън тематичната област на конкурса (общообразователната). Всички статии са с тематика от Приложната неврофизиология. С ориентация към логопедията са 15 публикации. Специално място заема тематиката за функционалната специализация на главния мозък, поставена в контекста на неврофизиологията. Приложната обща и социална психология също са обект на изучаване в посочения по-горе контекст. Публикациите покриват широк научен периметър, но винаги са свързани с научната му специалност. Този факт е солидна база за мултидисциплинарните интеракции, осъществени от Ст. Везенков. Шест заглавия са публикувани в чуждестранни издания. 13 публикации са в реферирани списания (3 от тях с impact factor). Само в 4 заглавия в съавторство е втори автор. Има 9 цитирания: 1 – в списание с impact factor, 2 – в докторски дисертации в чужбина, 2 – в реферирани български списания, 1 – в монография и 3 – в сборници от национални конференции. Ст. Везенков е разпознаваем като автор. Характерен белег на научната му дейност е системност и съсредоточаване в тясна проблемна област на научната му специалност. Това му позволява да навлезе дълбоко в изследваните проблеми. Във времеви диапазон (от 2006 г. до 2014 г.) се проявява постоянство в научното творчество. Особено интензивно е то от 2008 до 2011 г. Почти всички публикации са в две тематични подгрупи (биофийдбек и неврофийдбек) на приложната неврофизиология. Това е предпоставка за генериране на реални научни приноси от висок ранг:

- нова научна информация в приложната неврофизиология – доразвитие на теорията за функционалните системи и в частност на звеното за обратна връзка (фийдбек) с обогатяване на парадигмата (промяна на кръгова в спираловидна система), модели на функциониране, обективни методики за изследване с насоченост за практическо приложение (биофийдбек, неврофийдбек) в различни области на научното познание;
- разработване на методи за изследване ритмичните характеристики на звуковата комуникация;
- приложение на методите биофийдбек и неврофийдбек в терапевтични модели.

Всичко това се проследява като системен процес на разгръщане в цялостната научна продукция на Ст. Везенков. Фундаментални монографични трудове са „Въведение в ЕЕГ и Биофийдбек” (2010), учебникът „Приложна неврофизиология на човека. ЕЕГ фийдбек и биофийбек.” (2011) и „Соматична поведенческа терапия” (2013). В тези трудове са представени синтезирано теоретическите и практическите научно-изследователски постижения. Използван е богат масив от публикации с коректно представяне на автори от цял свят. На този фон се проявяват нови ракурси на изследване, интерпретации на експериментални данни и практическо приложение (като се предпочитат неинвазивни методи за интервенция). Въвежда се нов термин: *соматична поведенческа терапия* – като допълнение на когнитивно- и емоционално-поведенческата терапия. Налице е принос в терминологичната система. Разгърната е теорията и практиката на биофийбек в обща и специална част. Важен маркер в постиженията на автора е концептът за ендофенотиповете, инструментализацията на поведението и инструменталното учене, обогатяване на методологията, предимствата на компютърния мониторинг и анализ, приложението на биофийдбек в идентификацията и тренирането на различни функционални нарушения. Биофийдбек се интерпретира като компютъризирана реализация на теорията за функционалните системи.

В „Наръчник с приложни материали по социална терапия” (2012) е включена главата „Неврофийдбек терапия” (10 страници) с автор Ст. Везенков. В синтезиран вид е изложена теоретическата база, методологията, методите и инструментариума за социалната терапия по неврофийдбек технология.

„Указание за разработване на дипломна работа” (2004) е извън доминиращата тематична област от научни интереси на Ст. Везенков и е посветена на дидактиката на висшето образование. В тази разработка е ценно използването на собствената изследователска ерудиция като указание за студентските изследователски начинания при подготовката на дипломни работи.

Публикуваните статии в сборници и списания са изцяло в сферата на фийдбек-тематиката. Отнасят се до отделни тематични фрагменти, които представят и подкрепят научния изследователски хоризонт на гл. ас. д-р Ст. Везенков.

III. Научни приноси в научната, научно-приложната и преподавателската дейност на кандидата:

Анализът на научната продукция на гл. ас. д-р Ст. Везенков дава основание да се формулират научните му приноси, които се съдържат в рецензираните трудове. В обобщен вид те са:

1. Доказване с теоретически и експериментални средства значимостта на фийдбек (био- и невро-) процесите в приложната неврофизиология като нови елементи от теорията за обратната връзка.
2. Включване в терапевтични процеси на фийдбек – процесите като инструменти на неинвазивната физиология.
3. Получаване и експериментално доказване на нови факти, свързани с биофийдбек и неврофийдбек.
4. Формулиране на концепцията за регулаторните спираловидни кръгове в работата на функционалните системи като ревизия на едноравнищната кръгова система.

5. Приложение на био- и неврофийдбек, метода на енергетическия спектър на водата и приложните аспекти на огледалните неврони в различни области на практиката.

6. Внедряване на резултатите от научните изследвания в преподавателската дейност (нови учебни дисциплини, онлайн обучение, тестове, практическо обучение и др.) и оптимизирането ѝ.

Тесният тематичен изследователски диапазон позволява на Ст. Везенков да навлезе в дълбочина на изследваните явления и да реализира приноси в науката (нова информация, потвърждение и доразвитие на научни теории и факти, внедряване в практиката, трансфер в преподавателската дейност). Налице е научен (теоретически и научно-приложен) ефект, който рефлектира в работата му по научни проекти, участие в научни организации и форуми и в обучението на студентите от специалност логопедия.

Научните приноси изцяло са дело на Ст. Везенков.

В публикациите му се откроява забележителна изследователска ерудиция и широка литературна осведоменост. Съвкупното му творчество маркира хоризонт за по-нататъшното му научно развитие. Назрели са условията за кумулация на научните постижения и за създаване на ново направление и школа в приложната неврофизиология на фийдбек (био- и невро-) проблематиката с марка ЮЗУ „Н. Рилски“.

Ст. Везенков участва активно в изпълнението на проекти към Фонд „Научни изследвания“: в 4 проекта като координатор и в 3 – като участник. Те са ориентирани към терапевтични методики в логопедията, създаване на лаборатории, центрове и психологически и физиологически изследвания на студенти. Характерна черта на кандидата в конкурса е перманентното продължаване на научната и професионалната му квалификация в различни формати, удостоверени със съответните сертификати.

IV. Учебно-преподавателска и обществена дейност:

Гл. ас. д-р Ст. Везенков участва в обучението на студенти от специалностите логопедия, психология, медико-социални науки, специална и социална педагогика с разработване на учебни програми (7), четене на лекционни курсове (11) и провеждане на семинарни упражнения и практически занятия (10). Всички са в областта на приложната неврофизиология. Направени са нововъведения в методите и средствата за обучение: дистанционно обучение по биофийдбек, интерактивни интернет групи, онлайн анкетиране, електронно обучение на студенти и модериране на интернет-страници. При последната атестация получава положителна оценка (60 точки от минимум 25). Кандидатът се представя като изключително успешен преподавател и са налице всички основания за неговото хабилитиране.

Наред с обучението на студенти Ст. Везенков провежда обучения в практиката и бизнеса.

Член е на 6 научни асоциации, съюзи и дружества, в 3 управителни съвета и в 2 сдружения с нестопанска цел.

Ст. Везенков се включва в административни дейности в университета, факултета и катедрата (научен секретар, член на организационни комитети, изпитни комисии, факултетен съвет, курсов ръководител, участник в акредитации). Участва и в комисията за оценяване на държавните зрелостни

изпити. Изброеното по-горе показва активна гражданска позиция – както в институционни, така и в обществени дейности.

V. Предложения за оптимизиране на научната дейност и научната продукция:

Научната продукция и изследователската дейност на Ст. Везенков са в синхрон. Необходимо е да се доведат до логическо високо равнище с перспектива да се даде облик на новото научно направление в практическата неврофизиология.

Езикът и стилът на трудовете са много добри. Владее езиковите инструменти. Необходимо е обаче пунктуационно усъвършенстване в следните направления:

- членуването на морфологическите единици в изреченията, в т.ч. и повтарящите се думи от един ранг в разширените изречения;
- адекватната употреба на –ен (за количествена характеристика) и – ески (за качествена характеристика) – напр.: *икономичен* и *икономически*.

VI. Заключение:

Оценявам положително представените документи и рецензираните научни публикации (монографии, студии, статии) за участие в обявения конкурс. Налага се категорично заключението, че кандидатът за „доцент” отговаря на високите изисквания за званието и академичната длъжност по следните основания:

- системна и висока научна квалификация по специалността, доказана със съответните атестати за ОКС бакалавър, магистър, ОНС доктор и следващата след тях перманентна научна и професионална подготовка в различни форми (подкрепени със сертификати);
- системна научно-изследователска дейност в научното направление и специалност с неоспорими научни постижения с ранг на *нова научна информация, обогатяване и допълване на съществуващи научни теории, формулиране на нова локална научна сфера, разработване на методологии и методи за изследване и приложение на резултатите в практиката (широк диапазон от специалности в други научни области)*;
- трансфер на изследователските резултати в учебно-преподавателската дейност и внедряване на иновации в нея;
- активна дейност и участие в научни форуми в страната и чужбина, което го прави разпознаваем в научните среди;
- активна административна ангажираност.

Личните ми впечатления от формалните и неформалните контакти със Ст. Везенков са отлични: коректен, делови, комуникативен, инициативен, последователен и социално ангажиран. Налице е оформен специалист, достоен за научното звание „доцент”.

На основание на изложеното по-горе предлагам с убеденост на членовете на Научното жури да присъди научното звание „доцент” и да го избере на академическата длъжност преподавател по научното направление 4.3. Биологически науки (Приложна неврофизиология) за потребностите на ЮЗУ „Неофит Рилски” – Благоевград.

София, 07.11.2014 г.

Рецензент: .....
(Проф. д-н В. Стамов)